

Sygn. akt: III AUa 1182/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Dorota Rzeźniowiecka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **B. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt: V U 1860/12;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1182/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 września 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił B. G. prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił on wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji B. G. wniósł o zaliczenie do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w (...) S.A. w okresach od dnia 9 czerwca 1978r. do 15 grudnia 1984 roku, od 16 grudnia 1985r. do 31 maja 1993r. oraz od 1 czerwca 1993r. do 31 lipca 1999r.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2013r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

B. G. urodził się (...) Na dzień 01.01.1999r. wylegitymował się łącznym stażem pracy w wymiarze 27 lat, 4 m-cy i 11 dni. Nie jest członkiem OFE, nie pracuje.

W dniu 09.06.1978r. odwołujący rozpoczął pracę w (...) Fabryce (...) w J., jako pomocnik palacza. W zakładzie funkcjonowały kotły parowe. Parę wykorzystywano dla celów technologicznych i grzewczych. Nie były to kotły w pełni zautomatyzowane, albowiem w sposób automatyczny był dokonywany jedynie zasyp paliwa z rusztu, którym w tym przypadku był węgiel. Na ruszt był on nakładany ręcznie. Zsyp żużla również odbywał się ręcznie. Przez pierwsze dwa lata pracy w kotłowni, jako pomocnik palacza, nie był odwołujący dopuszczany do urządzeń kotłowni. Wykonywał proste prace pomocnicze, jak dowożenie węgla, wywóz szlaki, zasyp rusztu. Za dochowanie norm pracy kotłów byli odpowiedzialni palacze.

W roku 1985, od 16 grudnia, rozpoczął odwołujący pracę w dziale transportu. Do jego obowiązków należała m.in. szeroka pojmowana konserwacji systemu urządzeń odpylających zakładu. Czyścił worki z odpadów, rury odpylające. Prace takie wykonywał każdego dnia w ciągu 2, 3 godzin dziennie. Pod koniec tygodnia odbywał się przegląd instalacji odpylających. Oprócz tych prac, kierowany był B. G., do prac rozładunkowych węgla, płyt, tarcicy.

W świadectwach pracy, wystawionych na okoliczność ustania zatrudnienia wnioskodawcy w (...), z dnia 02.01.1985r. oraz z dnia 02.11.2000r. napisano, że w okresie od dnia 09.06.1978r. do 15.12.1984r. pracował on jako palacz, zaś od 16.12.1985r. do 31.07.1999r. i od 01.08.1999r. do 31.10.2000r. jako pracownik do oczyszczania urządzeń odpylających, robotnik magazynowo-transportowy, pomocnik palacza, maszynista kotła, palacz.

W zaświadczeniach o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wystawionych odwołującemu przez następcę (...) Sp. z o.o. w upadłości oraz Z. (...) Sp. z o.o. z dnia 21.05.2003r. oraz daty nieujawnionej podano, że w okresie od 16.12.1985r. do 31.07.1999r., a następnie od 01.08.1999r. do 31.10.2000r. pracował on jako palacz. W zaświadczeniu zaś z roku 1999, wystawionym na okoliczność ubiegania się przez B. G. o rentę inwalidzką podano, że od 16.12.1985r. wykonuje czynności pomocnika palacza.

W dniu 31.07.1999r. (...) Fabryka (...) wystawiła B. G. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wskazała w nim, że odwołujący, w okresie od 09.06.1978r. do 15.12.1984r. pracował jako pomocnik palacza, od 16.12.1985r. do 31.05.1993r. jako pracownik transportu wewnętrznego i od dnia 01.06.1993r. od 31.07.1999r. ponownie jako pomocnik palacza, (prace wymienione w wykazie A, dziale VIII, pkt 1 poz. 2 oraz dziale XIV pkt 1 poz. 4 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 7 z dnia 07.07.1987r. „ w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu chemicznego i lekkiego „).

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 31.10.2000r., wystawionym wnioskodawcy przez Z. (...) Sp.z o.o. napisano, że od 01.08.1999r. do 31.10.2000r. wykonywał B. G. prace pomocnika palacza, wymienione w wykazie A, dziale XIV poz. 1 pkt 1 zarządzenia przywołanego wyżej.

Sąd Okręgowy wskazał, iż powyższy stan faktyczny sprawy wynika z opisanych dokumentów oraz zeznań przesłuchanych w sprawie osób. Zeznania świadków, byłych kolegów z pracy wnioskodawcy, uznał Sąd za wiarygodne. Korespondują ze sobą nie zawierają żadnych wewnętrznych sprzeczności, opisują wnioskodawcę jako pracownika kotłowni oraz działu transportu. Sąd nie dał wiary tej części zeznań B. G., w której podaje on, że po dwóch latach pracy na stanowisku pomocnika palacza, zdobył uprawnienia palacza. Nie potwierdzili tego przesłuchania w sprawie świadkowie, zainteresowany nie złożył na powyższą okoliczność żadnego dokumentu. Pracy na stanowisku palacza, nie potwierdził też zakład we wzmiankowanym wyżej świadectwie z dnia 31.07.1999r. zaznaczając w nim sposób wyraźny, że B. G. był pomocnikiem palacza. Faktem jest, że w innych dokumentach, a wyżej wymienionych, zakład pracy odwołującego używa sformułowań palacz, maszynista kotła, co świadczy jedynie o dowolności z jaką kwalifikował on charakter pracy zainteresowanego. Żadnych wątpliwości zaś nie budzi charakter pracy B. G. w dziale transportu. Obok czynności związanych z konserwacją urządzeń odpylających, wykonywał czynność rozładunkowe węgla, tarcicy, płyt.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że B. G. nie przysługuje prawo do emerytury przewidzianej w art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity późn. zm.), ponieważ nie legitymuje się on wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy podniósł, iż zgodnie z brzmieniem zapisu działu XIV poz. 1 załącznika A do rozporządzenia z roku 1983, za prace w szczególnych warunkach uważa się prace nie zautomatyzowane palaczy rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Omawiany okres pracy nie podlega zaliczeniu zainteresowanemu do kategorii prac wykonywanych w warunkach szczególny, skoro nie świadczył jej jako palacz, a pomocnik palacza. Jak zaznaczono wyżej, pomocnik palacza nie jest wymieniony treścią załącznika od rozporządzenia z roku 1983. Nie jest też wymieniony w treści zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z roku 1987, skoro pod pozycjami wskazanymi w omawianych świadectwach wymienia się maszynistę kotłów - palacza i palacza. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę , iż w byłej (...) w J. obowiązywało zarządzenie Dyrektora Fabryki z dnia 02.09.1983r. „ w sprawie stanowisk pracy w Przedsiębiorstwie wykonywanych w szczególnych warunkach „, w którym wymienia się prace maszynisty kotłów i palacza, pomijając prace pomocników palaczy.

Odnosząc się do okresu pracy wykonywanej przez B. G. w transporcie, Sąd Okręgowy wskazał, iż za prace w szczególnych warunkach, zgodnie z brzmieniem zapisu działu VIII poz. 1 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z roku 1983 uważa się ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie. Węgiel, tarcica, płyty, rozładunkiem, których zajmował się B. G., takich cech nie mają. Prac rozładunkowych nie wykonywał nadto w pełnym wymiarze czasu pracy, skoro dzielił je z innymi zajęciami - oczyszczacza zakładu z poprodukcyjnych pyłów.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że B. G. nie legitymuje się żadnym okresem pracy w warunkach szczególnych dlatego też nie było podstaw do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury, a odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelacje od powyższego wyroku złożył B. G. zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o uwzględnienie odwołania i przyznanie prawa do emerytury od dnia 4 października 2012r.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że Sąd Okręgowy w Kaliszu nie wziął pod uwagę składanych przez apelującego dowodów w postaci notatek świadka K. I. , z których miałby wynikać , że apelujący pracował w dziale transportu od grudnia 1985r. do lipca 1989r. jak też legitymacji kwalifikacyjnej upoważniającej apelującego do wykonywania pracy na stanowisku palacza. Apelujący podnosił, że powyższe dowody uzasadniają jego twierdzenie, że na stanowisku palacza pracował ponad 15 lat. Nadto apelujący podnosił, iż (...) Fabryka (...) w J. wystawiła świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 lipca 1999r. potwierdzające sporny okres jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie może odnieść skutku, albowiem wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, tj. po ukończeniu 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) – 15 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, to jest 25 lat. W myśl § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy uzasadniające prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego to okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywana jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Z ustaleń Sądu Okręgowego, które Sąd Apelacyjny uznaje za własne wynika, że B. G. nie spełnił wszystkich, przewidzianych w/w przepisach, przesłanek do nabycia prawa do emerytury, gdyż nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że ubezpieczony w spornym okresie od 9 czerwca 1978r. do 15 grudnia 1984r. pracował na stanowisku pomocnika palacza, co w sposób jednoznaczny potwierdzili wszyscy zeznający w sprawie świadkowie a ich zeznania zgodne są z treścią wystawionego przez zakład pracy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach gdzie również wskazano, iż B. G. pracował na stanowisku pomocnika palacza we wskazanym okresie czasu. Również z treści zarówno dokumentów przedstawionych przez apelującego jak i zeznań wskazanych świadków wynika, iż w drugim okresie zatrudnienia w (...) w J. od 16 grudnia 1985r. do 31 lipca 1999r. kiedy ubezpieczony pracował w dziale transportu wykonując różne prace, których charakter ustalił sąd pierwszej instancji na podstawie zeznań świadków, prace te niewątpliwie nie miały charakteru prac wskazanych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983 nr 8 poz. 43 z póź. zm.) wykaz A dział VIII pkt 1 tj. nie były to ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie.

Odnosząc się do podniesionych w apelacji zarzutów, iż sąd pierwszej instancji nie wziął pod uwagę świadectwa kwalifikacyjnego przedstawianego przez ubezpieczonego oraz notatek świadka K. I. załączanych do akt sprawy wskazane zarzuty ocenić należy jako niezasadne.

Jak bowiem wynika z treści świadectwa kwalifikacyjnego nr (...) zostało ono wystawione na podstawie wyniku egzaminu złożonego przez B. G. w dniu 30 czerwca 1999r. zaś zaświadczenie kwalifikacyjne nr (...) na podstawie egzaminu złożonego przez ubezpieczonego w dniu 13 października 1997r. Tak więc oba te dokumenty, choć potwierdzają uprawnienia B. G. do obsługi m.in. kotłów parowych, to dotyczą okresu po 13 października 1997r. a więc okresu jedynie 2 lat i ok. 2 miesięcy z okresu objętego sporem. Przy tym wskazać należy, iż fakt legitymowania się dokumentem potwierdzającym posiadanie określonych uprawnień nie przesądza o tym, czy w okresie, którego dokument ów dotyczy osoba w nim wskazana faktycznie wykonywała prace tym dokumentem objęte.

Również treść zapisków złożonych przez świadka K. I. do akt sprawy w żaden sposób nie wskazuje na okoliczność, iż ubezpieczony w dziale transportu pracował wyłącznie w okresie od grudnia 1985 r. do maja 1989r. zaś w pozostałym czasie jak twierdzi apelujący wykonywał on pracę palacza. Zeszyt oznaczony „od 1985r.” zawiera bowiem luźne zapiski jak też tabelki, w których pojawia się nazwisko ubezpieczonego jednak zapiski te urywają się na kartce z napisem „maj 1989 r.” i to w sensie dosłownym gdyż pozostałe kartki zostały z zeszytu usunięte (zeszyt nosi wyraźne ślady wydarcia i wycięcia części kartek).

W sposób jednoznaczny podnieść należy, iż okres zatrudnienia ubezpieczonego w dziale transportu został wskazany przez pracodawcę w treści świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach i określono go na czas od grudnia 1985r. do 31 maja 1993r. Choć jak to słusznie wskazał sąd pierwszej instancji brak było podstaw do wystawienia B. G. świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okresy tam wskazane bowiem stanowisko pomocnika palacza nie jest wskazane w załączniku do rozporządzenia z 1983r. jako stanowisko, na którym praca jest uznawana za pracę w szczególnych warunkach jak też ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac wskazanych w dziale VIII pkt 1 wykazu A do cyt. załącznika, to jednocześnie brak podstaw do kwestionowania wskazanego przez pracodawcę - dysponującego aktami osobowymi - czasookresu zatrudnienia

ubezpieczonego na poszczególnych stanowiskach pracy w okresie objętym wymienionym wyżej świadectwem wystawionym przez pracodawcę.

Reasumując, ubezpieczony nie wykazał, że w spornym okresie swego zatrudnienia wykonywał pracę w warunkach szczególnych, tym samym nie udowodnił 15 – letniego okresu takiej pracy i nie spełnił warunku do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.